

POSTANOWIENIE

8 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 8 października 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa D.J.
przeciwko B. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej B. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 28 grudnia 2022 r., I AGa 167/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od B. sp. z o.o. w Ł. na rzecz D.J. 2700 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 12 kwietnia 2022 r. i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 24 764,27 USD z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości. Wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie

prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), w ramach którego pyta, czy w sytuacji gdy pośrednik zawarł umowę odpłatnego pośrednictwa z jedną ze stron przyszłej umowy sprzedaży, zawiera także w sposób dorozumiany umowę nieodpłatnego pośrednictwa z drugą stroną takiej umowy. Skarżący powołał się także na potrzebę dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni art. 355 § 2 w zw. z art. 734 § 1, art. 735 § 1 i art. 750 k.c. jako budzących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) w zakresie „wykładni miernika należytej staranności dla zobowiązań pośrednika na podstawie nieodpłatnej umowy pośrednictwa”. W szczególności pytał, czy miernik ten pozostaje tożsamy przy zobowiązaniach wykonywanych odpłatnie i nieodpłatnie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł m.in. o odmowę przyjęcia skargi o rozpoznania i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, którego celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa, usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Ograniczenie przesłanek do czterech ma zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane te funkcje, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień sądu. Jego rozstrzygnięcie powinno stwarzać realne i poważne trudności, mieć znaczenie dla

rozstrzygnięcia sprawy, na tle której zostało sformułowane, a także innych potencjalnych lub rzeczywiście toczących się spraw. Skarżący powinien w tym przypadku przedstawić pogłębioną argumentację. Zagadnienie prawne nie może odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. np. postanowienia SN: z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, i z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17). Powinno ono zostać sformułowane na tle dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych, a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny, tak aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się wyłącznie do samej subsumpcji stanu faktycznego i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN z 31 października 2023 r., I CSK 4205/22, i z 16 listopada 2023 r., I CSK 3355/23).

Formułowanego przez skarżącego zagadnienia nie można uznać za istotne, gdyż jest ono ściśle związane z okolicznościami sprawy. Odpowiedź na to pytanie w sposób abstrakcyjny, mający znaczenie dla innych spraw, czego wymaga się od poprawnie sformułowanego zagadnienia prawnego, nie jest możliwa. Strony mogą w ramach przysługującej im autonomii woli kształtować swoją sytuację prawną według uznania, zawierać umowy zarówno odpłatne, jak i nieodpłatne. W istocie skarżącemu chodzi o zwalczenie poczynionych przez Sąd drugiej instancji ustaleń w zakresie tego, czy pozwanego i powoda wiązał stosunek umowny.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, podania, na czym polegają wątpliwości związane z rozumieniem przepisu, oraz przedstawienia argumentacji przemawiającej za tym, że mają one rzeczywisty i poważny charakter, nie należą zaś do zwykłych wątpliwości związanych z procesem stosowania prawa. Wymagane jest także wykazanie, że treść i znaczenie przepisu nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni (zob. postanowienie SN z 21 listopada 2023 r., I CSK 4931/22). Jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest także

wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. postanowienia SN: z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 30 listopada 2023 r., I CSK 200/23, i z 30 listopada 2023 r., I CSK 291/23).

Skarżący w sposób nieprawidłowy powołuje się na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie wskazuje bowiem orzeczeń, z których miałyby wynikać rozbieżności warunkujące dokonanie wykładni. Skarżący w rzeczywistości chciałby, by Sąd Najwyższy zrekonstruował miernik staranności, który powinien być być zastosowany w rozstrzyganej sprawie, co zresztą wynika bezpośrednio z treści skargi. Nie chodzi mu natomiast o dokonanie wykładni art. 355 § 2 k.c., której wynik mógłby mieć znaczenie również dla innych spraw.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Sąd Najwyższy przyznał koszty postępowania stronie wygrywającej, uznając, że sformułowany w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o zasądzenie ich od powoda na rzecz pozwanego wynika z oczywistej omyłki pisarskiej.

(r.n.)

[ms]